

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 listopada 2016 r.,

skargi A. G.

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 26 listopada 2014 r., sygn. akt I ACa (...), wydanego

w sprawie z powództwa A. G.

przeciwko A. W.

o ustalenie,

1) odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,

2) zasądza od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adwokata A. L., prowadzącego Kancelarię Adwokacką w Ł., kwotę 450,- (czterysta pięćdziesiąt) zł, powiększoną o należną stawkę podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącej z urzędu w postępowaniu skargowym.

UZASADNIENIE

Powódka A. G. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 26 listopada 2014 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 2 czerwca 2014 r., którym oddalono powództwo przeciwko A. W. o ustalenie nieistnienia umowy spółki cywilnej P.H.U. A. zawartej w dniu 20 lipca 2005 r. pomiędzy stronami z dniem 31 stycznia 2009 r. na skutek złożenia przez powódkę oświadczenia o jej wypowiedzeniu.

Skarżąca podniosła, że wyrok jest niezgodny z art. 869 § 2 i art. 873 k.c., a także z art. 189, 378 § 1, 316 § 1 w zw. z art. 391 i art. 382 k.p.c. Jako podstawę skargi wskazała naruszenie prawa materialnego, tj. art. 869 § 2 k.c. poprzez niezastosowanie, polegające na przyjęciu, nie doszło do skutecznego wypowiedzenia przez powódkę udziałów w spółce cywilnej; art. 873 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że umowa spółki cywilnej nadal trwa, a także naruszenie prawa procesowego, tj. art. 189 k.p.c. poprzez bezzasadne przyjęcie, że powódka nie wykazała interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie nieistnienia stosunku spółki cywilnej; art. 378 § 1 k.p.c. poprzez nieustosunkowanie się sądu do wszystkich zarzutów apelacji; art. 316 § 1 w zw. z art. 391 oraz art. 382 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie stanu faktycznego z chwili orzekania i błędne przyjęcie, że spółka cywilna nadal istnieje. Wskazała, że poniosła szkodę w kwocie 13.000.000 zł, ustaloną w oparciu o obroty, jakie uzyskuje spółka na terenie nieruchomości położonych w miejscowości P.

Sąd Najwyższy zważył:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, poprzez zakwestionowanie zgodności z prawem orzeczenia, przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Stanowi ona nadzwyczajny, sformalizowany środek procesowy, zatem przepisy ja regulujące powinny być wykładane ściśle (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, nie publ., z dnia 28 marca 2007 r., II CNP 124/06, nie publ., z dnia 25 marca 2009 r., V CNP

93/08, nie publ., z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08, nie publ.). Zgodnie z ugruntowanym poglądem judykatury niezgodność musi mieć charakter kwalifikowany, a nadto oczywisty. Orzeczeniem niezgodnym z prawem jest widocznie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo wydane w wyniku rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawnej, uchybia ogólnie przyjętym standardom rozstrzygnięć, któremu towarzyszy rażąco błędna wykładnia lub niewłaściwe zastosowanie prawa (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174; z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17). Wybór jednej z możliwych interpretacji przepisów prawa, choćby okazała się nieprawidłowa, nie oznacza niezgodności z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2008 r., I CNP 116/07, nie publ.). Oznacza to, że podstawą uwzględnienia skargi nie może być każde uchybienie przepisom prawa, nawet jeżeli wystąpiło w toku postępowania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CNP 129/07, nie publ., z dnia 29 października 2008 r., IV CNP 45/08, nie publ.).

W niniejszej sprawie sąd odwoławczy wydający zaskarżone orzeczenie wskazał na brak przesłanki interesu prawnego dla żądania ustalenia. Podniósł, że z twierdzeń powódki wynika, iż ustalenie ma służyć dochodzeniu roszczeń w postępowaniu cywilnym, a brak podstaw dla ich dochodzenia bezpośrednio poprzez żądanie zasądzenia lub ukształtowania stosunku prawnego. Zauważył, że kwestia skuteczności oświadczenia o wypowiedzeniu i dalszego bytu prawnego spółki wielokrotnie była badana w innych postępowaniach sądowych i administracyjnych ze skutkiem niekorzystnym dla powódki, w szczególności ustalono w nich, że po złożeniu podejmowała czynności prawne w imieniu spółki. Z tych względów i tak, wobec niewykazania przesłanek z art. 869 § 2 k.c. powództwo podlegałoby oddaleniu. Przesłanek tej oceny skarżąca nie zdołała wzruszyć. Podkreślić ponadto należy, że skarga w znaczącej części oparta jest na własnej wersji stanu faktycznego, odmiennej od ustaleń sądu, co wobec związania Sądu Najwyższego podstawą faktyczną rozstrzygnięcia jest niedopuszczalne (art. 424⁴ zd. 2 k.p.c.).

W tym stanie rzeczy skarga jest oczywiście bezzasadna i Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia jej do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku (art. 424⁹ k.p.c.). O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu orzeczono na podstawie § 13 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. 2013, poz. 461).